

Summary

Loyuk I. Characteristics of the discretionary powers of the National Bank of Ukraine in the creation of banks.

The article analyzes the concept of discretion and outlines the requirements of the national legislation for the establishment of banks. It also clarifies discretionary powers of the National Bank of Ukraine in the above mentioned procedures. The author describes typical problems of the procedures of the establishment of banks and proves the necessity of introducing legal limits on the discretionary powers of the National Bank of Ukraine.

Key words: discretion, procedures for the establishment of banks, the National Bank of Ukraine, the law on administrative procedure.

УДК 342.922

К. В. СЕЛІВАНОВА

Ксенія Вадимівна Селіванова, аспірантка Класичного приватного університету

ПРОБЛЕМАТИКА ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

У політичному та юридичному розумінні вибори – це процедура формування державного або самоврядного органу влади, наділення повноваженнями посадових осіб, яка здійснюється шляхом голосування виборців – осіб, наділених активним виборчим правом. виборче право – це гарантована громадянину державою можливість брати участь у виборах державних органів та органів місцевого самоврядування. Це комплекс конкретних прав особи, до яких насамперед належить активне виборче право або право голосу, яке інколи йменують загальним виборчим правом. Відтак, метою дослідження у даній статті є виявлення проблематики реалізації виборчої системи на окупованих територіях та пропозиції щодо удосконалення в цьому напрямі чинного законодавства.

За своїм характером і роллю в політичному житті вибори можуть бути конкурентними (альтернативними), псевдоконкурентними, фальсифікованими. Останні два типи притаманні недемократичним, здебільшого авторитарним, політичним режимам і характеризуються відсутністю альтернативності.

Інститут виборів тісно пов'язаний з такими категоріями, як «легітимність» та «легітимація». Легітимність влади – це стан, за якого спосіб формування і діяльності політичної влади збігається з існуючими в суспільстві нормами та цінностями, а результати діяльності відповідають соціальним очікуванням, які визнає народ. Іншими словами, це добровільне визнання існуючої влади громадянами, довіра до неї з їх боку, визнання її справедливою, прогресивною. Відповідно, легітимація – це процес визнання влади правочинною, утвердження її легітимності.

Проблемні аспекти волевиявлення громадянина України на виборах, який проживає на тимчасово окупованій території. Варто зазначити, що в нашій країні на даний момент у певних регіонах склалася нестабільна ситуація, пов'язана з проведенням неоголошеної збройної агресії Російської Федерації проти України. У зв'язку з цим виникає ряд проблем у сфері здійснення виборчого права на окупованих територіях, доцільності обрання певної виборчої системи, вдосконалення законодавства¹.

У ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» зазначено, що тимчасово окупована територія України (далі – тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України. Даним законом визначено, що датою початку тимчасової окупації є 20 лютого 2014 року².

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» внутрішньо переміщеною особою є громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру³. Законодавством визначено, що внутрішньо переміщена особа реалізує своє право голосу на виборах Президента України, народних депутатів України, місцевих виборах та референдумах шляхом зміни місця голосування без зміни виборчої адреси згідно з частиною третьою ст. 7 Закону України «Про Державний реєстр виборців»⁴.

У випадку України розглядається можливість дистанційного голосування, хоча організаційно це досить складно, а результати виборів можуть бути поставлені під сумнів загалом.

Аналіз міжнародних підходів дає змогу дійти висновку, що так зване «заочне» голосування не дає бажаних результатів (особливо якщо це стосується проведення місцевих виборів).

Втім, якщо стоїть глобальне питання безпеки, то голосування «заочно» може бути виправданим, адже право на життя є базовим.

Згідно з ч. 1 ст. 8 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» під час проведення виборів Президента України, народних депутатів

України, всеукраїнського референдуму голосування громадян України на тимчасово окупованій території не організується і не проводиться⁵.

Громадянам України, які проживають на тимчасово окупованій території, створюються умови для вільного волевиявлення під час виборів Президента України, народних депутатів України та всеукраїнського референдуму на іншій території України.

Аналізуючи українське законодавство, можна дійти висновку, що громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території, мають право реалізувати своє право голосу на таких виборах або всеукраїнському референдумі шляхом зміни місця голосування без зміни виборчої адреси згідно з частиною третьою ст. 7 Закону України «Про Державний реєстр виборців»⁶.

Відповідно до частини третьої ст. 7 Закону України «Про Державний реєстр виборців» за мотивованим зверненням виборця, який має право голосу на відповідних виборах, орган ведення Реєстру може тимчасово (на період їх проведення) змінити виборчу місце голосування (виборчу дільницю) без зміни його виборчої адреси. Таке звернення подається до органу ведення – Реєстру – за місцезнаходженням зазначеної виборцем виборчої дільниці або за виборчою адресою не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування на відповідних виборах. Тимчасова зміна місця голосування виборця (виборчої дільниці) підтверджується посвідченням за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, яке видається виборцю⁷.

Згідно з частинами першою та четвертою ст. 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців» виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної виборчої дільниці. Виборчою адресою військовослужбовця строкової служби є адреса дислокації військової частини (формування).

Також зазначено, що на тимчасово окупованій території вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, місцевий референдум не проводяться. Органи ведення Державного реєстру виборців, утворені на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, ведення Державного реєстру виборців не здійснюють. Порядок доступу до записів про виборців, виборча адреса яких належить до території, на яку поширюються повноваження цих органів ведення Державного реєстру виборців, а також актуалізації цих записів встановлюються Центральною виборчою комісією⁸.

Відповідно до частини п'ятої ст. 14 Закону України «Про Державний реєстр виборців» органом ведення Реєстру є:

1) у районі, районі в місті Києві, місті Севастополі – відповідний структурний підрозділ апарату районної, районної у місті державної адміністрації;

2) у місті обласного (республіканського – в Автономній Республіці Крим) значення без районного поділу – відповідний виконавчий орган міської ради;

3) у районі в місті обласного значення з районним поділом – відповідний виконавчий орган районної у місті ради або відповідний структурний підрозділ створеного у районі виконавчого органу міської ради⁹.

Згідно з п. 2.1 Порядку тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни його виборчої адреси, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 13 вересня 2012 р. № 893 (далі – Порядок), заява про тимчасову зміну місця голосування виборця (далі – заява) приймається органом ведення Реєстру:

– за вказаним у заяві місцем перебування виборця в день виборів (повторного голосування), чи місцезнаходженням виборчої дільниці, дільниці для голосування, яку він просить визначити місцем його голосування;

– за виборчою адресою заявника, яка визначається відповідно до ст. 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців» (вказана стаття вже згадувалася, однак нагадаємо: «згідно частин першої, четвертої статті 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців» виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної виборчої дільниці»)¹⁰.

У заяві зазначаються ідентифікаційні персональні дані виборця, які однозначно визначають його особу: прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові, дата та місце народження, його виборча адреса, а також мотивування необхідності тимчасової зміни місця голосування та адреса, де він перебуватиме в день виборів (повторного голосування) або референдуму, чи номер виборчої дільниці (дільниці для голосування), яку він просить визначити місцем його голосування, із зазначенням виборчого округу та його номера (за наявності).

До заяви додаються документи (копії документів), які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни виборчої адреси. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються органу ведення Реєстру для перевірки вірності цих копій.

Тобто, проведення виборів на окупованій території не проводиться, однак громадяни (внутрішньо переміщені особи) мають право реалізувати право голосу шляхом зміни місця голосування¹¹.

Законопроекти щодо виборів на окупованих територіях: вирішення існуючих проблем чи створення нових?

На даний момент актуальним є обговорення проекту Закону України «Про заборону проведення виборів народних депутатів України та місцевих виборів на тимчасово окупованій території», зареєстрованого за № 4719 від 25 травня 2016 року.

У пояснювальній записці даного законопроекту зазначено, що окремі політики і політичні сили сьогодні через засоби масової інформації намагаються донести до українців необхідність проведення виборів народних депутатів України та місцевих виборів на окупованій території Донецької й Луганської областей.

Відповідно до ч. 1 ст. 1 законопроекту пропонується заборонити проведення виборів народних депутатів України та місцевих виборів на тимчасово окупованій території до:

- 1) звільнення усіх військовополонених, заручників та незаконно утримуваних громадян України;
- 2) виведення з території України всіх військових формувань Збройних Сил Російської Федерації та припинення будь-якої підтримки терористичних організацій на Сході України;
- 3) відновлення повного контролю над державним кордоном з боку Уряду України, а також забезпечення постійного моніторингу на українсько-російському державному кордоні та верифікацію з боку ОБСЄ зі створенням зони безпеки у прикордонних районах України і Російської Федерації та забезпечення дотримання режиму державного кордону на всій лінії українсько-російського державного кордону;
- 4) повернення анексованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя під контроль України;

5) повного відшкодування всієї заподіяної збройною агресією шкоди в обсязі, визначеному у підготовленій Кабінетом Міністрів України консолідованій претензії України до Російської Федерації;

6) відведення від українсько-російського кордону Збройних Сил Російської Федерації;

7) притягнення до кримінальної відповідальності та покарання осіб, винних у плануванні, підготовці, початку та здійсненні агресії проти України та скоєнні воєнних злочинів і злочинів проти людяності¹².

Згідно із законопроектом метою його прийняття є повернення окупованих територій та подальше відвернення безпосередньої збройної агресії Російської Федерації, знешкодження незаконних терористичних організацій і груп, що підтримуються Російською Федерацією на території Донецької та Луганської областей.

Прийняття зазначеного законопроекту забезпечить прискорення відновлення територіальної цілісності держави та ефективного контролю над тимчасово окупованими територіями, а також забезпечення миру, стабільності, безпеки і демократичного розвитку України, повернення окупованих територій та подальше відвернення безпосередньої збройної агресії Російської Федерації, знешкодження незаконних терористичних організацій і груп, що підтримуються Російською Федерацією на території Донецької та Луганської областей¹³.

Європейська половина «Нормандської четвірки» підкреслює необхідність з боку української влади ухвалення закону про вибори на окупованих територіях. На це міністри закордонних справ Франції та Німеччини Жан-Марк Еро та Франк-Вальтер Штайнмаєр звернули увагу українського колеги Павла Клімкіна в Києві. Натомість про зміни до конституції вони не говорили.

Варто наголосити, що зареєстрованого законопроекту про вибори на окупованих територіях немає, але спостерігається пошук обговорення з приводу даної теми.

Неодноразово зазначалося, що головними мають стати чотири позиції, які є принциповими для країни: вибори відповідно до українського законодавства, доступ для всіх українських ЗМІ, формування виборчих комісій та нагляд міжнародних спостерігачів.

Міжнародний досвід проведення виборів на окупованих територіях. Аналізуючи міжнародний досвід, дійсно можна погодитися з думкою, що вибори слід проводити тільки тоді, коли кордони держави перебувають під її повним контролем або контролем міжнародних спостерігачів, інакше не існує жодних гарантій безпеки у день голосування, а також є висока ймовірність участі у виборах осіб, які не є громадянами держави.

В успішних випадках врегулювання конфлікту, зокрема в Хорватії, Боснії, Косово та Ліберії, вибори відбувалися після встановлення ефективного контролю за перетином кордону.

Створення незалежної виборчої комісії (інституційне забезпечення проведення виборів). Робота незалежної виборчої комісії має надзвичайно важливе значення для успішного проведення виборів у постконфліктний період.

Тільки повернення вимушено переміщених осіб (далі – ВПО) та біженців у свої рідні міста і села здатне забезпечити довготривалий мир, в іншому разі йдеться лише про електоральні маніпуляції¹⁴.

У Боснії міжнародні організації основну ставку робили на те, що ВПО та біженці голосуватимуть не «заочно», а особисто у місцях свого колишнього проживання. Однак для повернення потрібен час, що є додатковим аргументом на користь відтермінування виборів.

Важливу роль у створенні подібного середовища відіграють ЗМІ, а тому видається корисним досвід Боснії щодо створення спеціального органу для моніторингу медіа-контенту на дотримання професійних стандартів журналістики.

Паралельно слід розробити документ, який би визначав стандарти та принципи поведінки ЗМІ, а також механізм застосування санкцій (як проти внутрішніх, так і зовнішніх ЗМІ) у випадку їх порушення.

Це сприятиме чесності та демократичності проведення виборів – зменшенню маніпуляцій з боку мас-медіа, контрольованих окремими партіями чи особами, а в результаті – зміцненню позицій поміркованих сил.

Зазначають, що наперед визначена дата голосування (до фактичного виконання усіх етапів врегулювання конфлікту) підриває зусилля із забезпечення чесного та відкритого виборчого процесу.

Це свідчить про те, що вибори можна проводити тільки на демілітаризованій території, адже сторона, яка програє вибори, може спробувати за допомогою зброї змінити результати волевиявлення.

Наприклад, досвід Англії показує, що при проведенні виборів до завершення процесу роззброєння зростає ймовірність відновлення збройного протистояння.

Дослідження конфліктів у постконфліктний період показали, що несвоєчасне проведення виборів у «хиткому постконфліктному суспільстві» призводить до ще більшої ескалації протистояння. Загалом дослід-

ники проаналізували 58 випадків проведення виборів у постконфліктному середовищі з 1960 р. по 2002 р. і побачили таку взаємозалежність: якщо вибори проводяться менш ніж за два роки після припинення вогню, у випадку молодих демократій, і менш ніж за рік після припинення вогню, у випадку розвинутих демократій, це призводить до поновлення збройного протистояння.

Проведення виборів за три роки після припинення вогню є найсприятливішим для стабілізації ситуації та збереження миру.

Результати доповіді Центру з міжнародних миротворчих операцій (Center for International Peace Operations (ZIF)) та Міжнародного центру з проведення миротворчих тренінгів ім. Кофі Аннана (Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC)), підготовленої на основі аналізу конфліктів у всьому світі тридцятьма провідними експертами, демонструють, що вибори не можуть відбуватися за відсутності необхідного безпечного оточення (*a sufficiently secure environment*) та дієздатних інститутів. До того ж йдеться не лише про безпеку волевиявлення виборців, а й про безпечну участь усіх партій та кандидатів.

Варто зазначити, що принцип загального, рівного і прямого виборчого права є безпосереднім правом народу на здійснення свого невід'ємного і природного права на участь у народному представництві, яке, у свою чергу, полягає в урахуванні інтересів усіх соціальних груп населення незалежно від їх соціального походження, майнового стану або політичних поглядів та інтересів меншості населення держави.

Сучасні українські вчені під принципом загального, рівного і прямого виборчого права розуміють можливість громадян безпосередньо брати участь у виборах без обмежень їхніх виборчих прав чи надання певних привілеїв одних перед іншими, крім обмежень, установлених законодавством¹⁵. На думку Л. Козодоя, зазначений принцип означає, що активне та пасивне виборче право визнається за всіма особами, які відповідають певним ознакам, установленим законодавством. Коло суб'єктів, за якими визнається виборче право, обмежується спеціальними юридичними кваліфікаціями¹⁶.

Принцип загального, рівного і прямого виборчого права можна визначити як безперешкодне забезпечення природного права всіх громадян України на участь в управлінні державними справами незалежно від їх соціального походження, майнового стану, політичних поглядів, а також наближення до ресурсів держави.

Основними ознаками зазначеного принципу є:

1) можливість брати участь у виборчому процесі як кандидати і бути обраними незалежно від того, є у них партійна приналежність чи підтримка певної партії або немає, оскільки жодна партія не має права присвоювати право народу на представництво його інтересів;

2) обов'язкова участь представників усіх верств населення в народному представництві;

3) забезпечення однакових можливостей усім кандидатам для проведення агітаційної кампанії незалежно від їх наближення до адміністративного ресурсу;

4) відкритість джерел фінансування виборчих кампаній кандидатів;

5) відсутність будь-яких обмежень щодо виборчих прав особи, крім тих, які є об'єктивними, а саме: наявність громадянства, певний вік, судимість, обмеження дієздатності.

Отже, можемо зробити висновок, що основною передумовою реалізації українськими громадянами своїх виборчих прав є забезпечення доступності для використання свого активного і пасивного виборчого права. Сучасне виборче законодавство не надає такої можливості громадянам, які проживають на окупованих територіях, що негативно позначається на розвитку громадянського суспільства. Вирішення зазначеної проблеми можливе лише шляхом внесення відповідних змін до законів на основі правового розуміння сутності прав народу на безпосереднє управління державою.

¹ Конституція України : Основний Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 142.

² Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1.

³ Там само.

⁴ Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 20. – Ст. 282.

⁵ Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1.

⁶ Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 20. – Ст. 282.

⁷ Там само.

⁸ Богашева Н. В. Еволюція виборчої системи в Україні / Н. В. Богашева, Ю. Б. Ключковський // Виборче законодавство України: проблеми та шляхи вирішення (За матеріалами науково-практичних конференцій та круглих столів) ; Ін-т виборч. права. – К. : ФАДА, ЛТД, 2005. – С. 85.

⁹ Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 20. – Ст. 282.

¹⁰ Про забезпечення тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни його виборчої адреси : постанова ЦВК від 13 вересня 2012 р. № 893 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0893359-12>

¹¹ Там само.

¹² Про заборону проведення виборів народних депутатів України та місцевих виборів на тимчасово окупованій території : Законопроект № 4719 від 25 травня 2016 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=59222&pf35401

¹³ Там само.

¹⁴ Ключковський Ю. Б. Виборчі системи та українське виборче законодавство / Ю. Б. Ключковський. – К. : Час Друку, 2011. – 132 с.

¹⁵ Конституційне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. – К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2002. – 544 с.

¹⁶ Козодой Л. Принципи загального виборчого права: теоретико-конституційний аналіз / Л. Козодой // Вибори та демократія. – 2009. – № 3 (21). – С. 4–8.

Резюме

Селіванова К. В. Проблематика виборчої системи на окупованих територіях.

У статті розглянуто проблемні аспекти волевиявлення громадянина України на виборах, який проживає на тимчасово окупованій території. Проаналізовано законопроекти щодо виборів на окупованих територіях та міжнародний досвід проведення виборів на окупованих територіях. Автором зазначено, що у випадку України розглядається можливість дистанційного голосування, хоча так зване «заочне» голосування і не дає бажаних результатів, але питання безпеки є важливішим.

Ключові слова: вибори, виборча система, окупована територія, «дистанційне» голосування, внутрішньо переміщена особа, волевиявлення.

Резюме

Селіванова К. В. Проблематика избирательной системы на оккупированных территориях.

В статье рассмотрены проблемные аспекты волеизъявления гражданина Украины на выборах, который проживает на временно оккупированной территории. Проанализированы законопроект о выборах на оккупированных территориях и международный опыт проведения выборов на оккупированных территориях. Автор отмечает, что в случае Украины рассматривается возможность дистанционного голосования, хотя так называемое «заочное» голосование и не дает желаемых результатов, но вопросы безопасности важнее.

Ключевые слова: выборы, избирательная система, оккупированная территория, «дистанционное» голосование, внутренне перемещенное лицо, волеизъявление.

Summary

Selivanova K. The issue of electoral system in the occupied territories.

In the article the problematic aspects of the will of the citizens of Ukraine on elections, temporarily living in the occupied territory. Analyzes draft laws on elections in the occupied territories and the international experience of holding elections in the occupied territories. The author states that in the case of Ukraine the possibility of remote voting, although the so-called “correspondence” vote and does not give the desired results, but security is more important.

Key words: election, electoral system, the occupied territories, “remote” voting internally displaced people will.

УДК 342.9: 342.8

I. I. СПІВАКОВ

Ілля Ігоревич Співаков, здобувач Національного університету біоресурсів і природокористування України

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ЯК ОСНОВНИЙ СУБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИБОРЧИХ ВІДНОСИН

Організація та проведення демократичних виборів на сучасному етапі розвитку українського суспільства є значними суспільно-політичними заходами, що здійснюються для забезпечення легітимного суспільного представництва в системі виборних органів державної влади. Дані процеси відбуваються за участі значної кількості суб'єктів управління, основне місце серед яких займає Центральна виборча комісія, на яку законодавством України покладено обов'язок виконання різноманітних функцій, а їх роль у забезпеченні прозорих та чесних виборів не викликає жодних сумнівів.

До сьогодні такі суб'єкти виборчих відносин, як Центральна виборча комісія (далі – ЦВК) розглядалися переважно з точки зору конституційно-правового регулювання, що, на нашу думку, дещо зменшує її роль як суб'єкта адміністративно-правового регулювання, адже основною її метою є належна організація, контроль та нагляд за проведенням виборчого процесу, дотримання прав та свобод інших учасників виборчих відносин тощо. З огляду на переважачий управлінський характер діяльності ЦВК її неодмінно слід віднести до адміністративно-правових. Дослідження адміністративно-правового статусу ЦВК, як основного органу державної влади, щодо забезпечення виборчих відносин є надзвичайно актуальним у сучасний період невпинної демократизації виборчих відносин, на шляху нашої держави до демократичних перетворень.